

bljen gotovo od Boga in ljudi in njega ohranimo z vsemi Grižani v blagem spominu, saj je bil oster in dober mož in je želeli, da dobi tudi pravega naslednika, ki bo pravi katoliški mož v težavni župniji, v kateri tudi treba novo farno cerkev zidati, ker je zdajšnja premajhna. 17 duhovnikov in tudi več gospode bilo je pri pogrebu. Hvala onim, ki so to storili, rajnemu pa večni mir!

Iz Št. Ila pri Velenju 16. nov. Pri naši farni cerkvi je slikar g. Fantoni, umetnik v pravem pomenu, ponovil podobe štirih altarjev in stene Božje veže. V resnici se mora podobarju priznati, da je delo prav dobro dovršil. Okus, katerega je v porabi barv in v pozlačenju razvil, spričuje za čast Božjo navdanega umetnika.

Se vč, da je to podvzetje tirjalo od vseh strani mnogo truda, marljivosti, največ pa dobre volje, da stoji sedaj cerkev sv. Ila v kinču in krasoti, pri kateri se zavzeti mora človeško oko. — Take poprave pri cerkvi so pa tudi tolažljivo znamenje, da verniki glas svojega dušnega pastirja še poslušajo ter — jih še zapeljivi veter brezverstva in spačenosti ni dosegel in — ako Bog da — tudi dosegel ne bode. — Hvala torej č. g. dekanu za blago početje, hvala tudi možem cerkv. odbora za prizadetje, — da se više stavi Božja čast! — C—.

Slovensko slovstvo.

„Kratek Pregled vesoljnega sveta sploh in posebno naše zemlje“ — to je naslov majhni 48 strani obsegajoči poljudni knjižici, katero je spisal in na svetlo dal g. Jož. Godina-Verdelški v Trstu. Namenjena je knjižica prostemu ljudstvu v poduk ter ima obris obeh polovic zemeljske kroglice.

V prvem delu razlaga v umevnem jeziku prikazni na nebu, v drugem delu pa stvari in prikazni na zemlji. — Knjižica se priporoča vsem tistim, ki ne morejo obširnih bukev o teh rečeh brati alj kupiti. Dobro utegne služiti gg. učiteljem pri poduku o prirodoslovju v šoli, tudi družtva bodo ustregle svojim udom, če si naroče več iztisov te knjižice.

Dobiva se pri g. pisatelju v Trstu (Via Farnedo šte. 28.) in sicer po 25 kr. za manj premožne, za druge pa po 30 soldov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zavolj pričetja deželnih zborov 26. t. m. moral je državni zbor na vso sapo delati in je silno važno postavlo zastran posojila 80 milijonov v dveh dneh zmotil, ko bi bilo najmenj dveh tjednov komaj za to. — Ker tudi za obravnavo proračuna časa ni bilo, se je ministerstvu dovolilo, da sme kakor do zdaj davke pobirati do meseca maja 1874.

Finančni minister je — kakor smo zadnjič ob kratkem omenili — prav židane volje predložil proračun za l. 1874, češ, da bo nad 2 milijona potroškov manj od letos. Bilo bi to znamenje boljšega finančnega stanja. Pa ravno narobe je! Prav za prav menjka za prihodnje leto 23.500.000 gold., vrh tega še pa nov dolg 80 milijonov v srebru! Minister namreč šteje med dohodke prihodnjega leta tudi kasin ostanek od t. l. z 21 milijoni in pa dobiček iz-prodanega državnega imetka z 2.500.000 gld., kar pa niso dohodki, marveč zmanjšanje prihodkov v prihodnjem letu, ker nič v kasi ne ostane in se nepremakljiv imetek proda. Dokler pravi dohodki iz davčin in drugih pridobitev nad stroški ne stojé, ni finančnega zboljšanja, posebno pa tako dolgo ne, dokler se ne morejo davki izdatno znižati. Tedaj nikjer ustavakom slave lavorik ne zeleni!

Prvosednik drž. zbora je opomnil nenavzočo poslanca (iz Českega, Moravskega in Predarlškega), naj pridejo alj pa svojo nenavzočnost opravičijo. Moravci so že odgovorili in sicer blizo tako le: Dozdaj še nismo utegnili priti, ker smo doma imeli dovolj opraviti z volitvami v dež. zbor. In ker smo tudi vedli, da mora drž. zbor kmalu prenehati, se nam ni mudilo na Dunaj. Tako smo tedaj za zdaj opravičeni. Kaj pa bo po novem letu, bomo potem povedali, ker imamo več razlogov, zakaj da smo doma.

Adresa se je po dvadnevem pričkanju po Herbstovi osnovi nespremenjena od večine sprejela; nasproti so glasovali poslanci „pravne“ stranke, Poljaci in Mladoslavenci pod dr. Razlaovim vodstvom.

V 7. seji dr. zb. je bil na vrsti Lienbacherjev in tovarišev predlog, da se naj izbere iz vse zbornice poseben odbor, ki bo preiskaval uzroke finančnega poloma, in potem še le nasvetoval, kako in kaj? Zastonj so bile vse besede; čeravno so tudi liberalci spoznali, da je predlog moder, ga je vendar večina vrgla pod klop, prav po nasvetu vladne „N. fr. Pr.“ ki je par dni po prej svojim učencem na ušesa klepetala: Vrzite predlog pod mizo, ako nočete brez „državne pomoči“ ostati. —

V nedeljo in ponedeljek je bila razprava zastran posojila 80 milijonov. Za in nasproti jih je mnogo govorilo, posebno pravna stranka se je krepko nesrečne postave branila, ter po g. Hermanu, Lienbacherju in drugih posojilo pobijala; pa slednjič je tudi to postavlo ustaveška večina — sprejela z malimi spremembami. Med temi je vsaj ta, da sena borzne akcije sploh pomoč ne bo dobila. Za to spremembo jih je glasovalo 119, vsi naši poslanci, pa tudi mnogo od nasprotne stranke, med kterimi je tudi Brandstetter. Nasproti pa, t. j. za borzne papirje je glasovalo 116, med temi 6 ministrov in tudi

Seidl, ki je zopet s tem pokazal, kako da potrebe ljudstva pozna in ljudstvu na korist dela! —

Ogersko. Ministra: Kerkapoly (finance) in Tisza (kupčijstvo) sta odpoved cesarju izročila; šli bodo pa neki tudi drugi ministri, brž ko bodo končane svečanosti 25letnice cesarjevega vladanja. Vse ugiba, kdo bo stopil na čelo? Naj bolj se imenuje vodja konservativne stranke, baron Sennyey. Če bo on prvosednik, potem utegne tudi — Andrassy nas zapustiti.

Vnenje države. Narodna skupščina francoska je 19. t. m. z večino 70 glasov dosedanjemu prvosedniku, Mac-Mahonu, popolno oblast na 7 let podaljšala.

Razne stvari.

(Volitve v marib. mestni zastop.) Da liberalizem vsem pravicoljubnim ljudem že zdavno preseda ter je zatrl vse veselje do javnih zadev, pričuje povsod malomarnost pri volitvah. To so zopet pokazale dopolnilne volitve v mestni zastop mariborski. Iz III. skupine je od 581 volilcev jih samo 54 volilo, in scer: Fel. Schmiedelua in Maks. bar. Rasta. — V II. skupini z 302 volilci jih je samo 53 volilo in scer: Ferd. bar. Rasta, Jan. Girstmayra, Fr. Bindlechnerja, Lobenweina, Halbärtha, K. Reuterja in Nagy-a. — V I. skupini z 336 volilci jih je volilo 114, za to skupino dosti malo. Izvoljeni so: Dr. Duhač, Fr. Stampfl, Fr. Perko, Bitterl žl. Tessenberg. —

(Surovosti brez konca in kraja.) Nekteri fantalini iz Lempaške fare so v nedeljo 16. t. m. v Dežmanovi krčmi na Brestenici v Kamški fari prav tolovajsko delali. Utajili so najpred polič vina; iz prepira navstane pobijanje. Kupice in flaše so kar letele na vse strani, s kamenjem so potrupali vse okna. Brat oštirja, izvrsten narodnjak, skuša divjo drhal pomiriti, ko je ravno nja sestre hudobnež s steklenico glavo razbil; pri tej priči mu divjak steklenico v glavo zažene, da mu oko izbiže, ter so ga morali v bolnišnico v Maribor odpeljati. — Močno je ranjen tudi oštirjev sin in še več drugih. Skoro ne preteče božji dan, da nebi tukaj enega napadli, tam drugega ubili in okradli. — Zatorej se že govori, da se bo za nekatere okraje vpeljala nagla sodba. Pa kaj bo pomagalo, ko je liberalizem res močno že ljudstvo zdvijal.

(Strašna hudobija.) Iz Pišec se nam poroča: V tvorek 18. t. m. ob 4. uri zjutraj zapalil je hudobnež klet (hram) Jan. Jagodiču, posestniku v Podgorjem. Nesreča je tem večja, ker je posestnik v tej edini svoji shrambi imel vso posodo, vse s polja spravljeno in vrh tega še nad 60 veder že prodanega vina, ktero je mislil drugi dan odpeljati. Brez najmanjše otebe je vse pogorelo! — Na sumu je nja sosed M. K., kateremu se je bil pogorelec zameril, in je zavolj tega K. že zaprt.

(Čeden izgovor). Učitelj vpraša fanta, ki ni bil prejšnji dan v šoli: „Zakaj nisi včeraj v šolo prišel?“ Fant odgovori: „Zarad rodbinskih razmer (wegen Familienverhältnisse).“ „No, in kake so te rodbinske razmere?“ — Odgovor: „Svinjo smo zaklali in kolino imeli!“

(Nemčurski „witz“.) Po volitvi za mesta in trge v Slovengradcu so bili Marnberžani kljuse najeli, in po Fricetovi zmagi so jezdeca na nj — namreč na kljuse, ne na Friceljna — posadili, ter ga v zasmehovanje „Reuterja“ iz mesta zagnali. Tri dni potem je to kljuse na cesti poginilo, ne vé se, alj od jeze in sramote, da so ga nemškutarji zlorabili, alj pa so Merhovčani . . . nomen-omen? Vsekako je bil to prav slab nemčurki „witz“, ker „Reuter“ ne pomenja jezdeca, marveč — rešetarja.

(Razbožniki), ki so v Rušah 16. nov. krojača usmrtili in njegovega pomagaleca smutno ranili, ki je že tudi umrl, so bili glažutarji, ter so že sodnji izročeni. Namenili so bili nekega drugega pretepsti, krojač jim je pa po nesreči v roke prišel, in je nedolžen moral umreti; za njim zdaj uboga žena z malimi otročiči zdihuje in joka. To je brž ko ne pijanost storila.

(Katol. pol. društvo pri sv. Jurju na Šavnici) bo 8. grudna popoldne o 1/2 štirih svojo obletnico obhajalo ter tudi nov odbor volilo. Udje in rodoljubi se uljudno vabijo k zborovanji. Odbor.

(Mili darovi.) Mil. knezoškof Lavantinski so v spomin cesarjeve 25letnice odložili 100 gld. za drva, ki se razdelé ubožnim v mestu, in 100 gld. kat. družbi gospá, da se 80 gld. porabi za nakupljenje hrane ubožnim rodovinom, 20 gld. pa za obutev sirotinskih šolskih otrok. — Enako se bo slavila ta svečanost tudi po drugod. V Lempahu se po končani božji službi 25 gld. iz srenjske blagajnice ubogim razdeli.

(Spomene v Lav. škofiji.) Umrli je č. g. Fel. Globočnik, župnik v Grižah, 22. t. m. — Ondašnji č. g. kaplan Fl. Vizovišek bo začasno oskrboval faro, pri božji službi pa pomagal č. g. Trobaj, župnik v pokojn. Faro sv. Lenarta v Zabukovjem oskrbuje č. g. Jož. Tombah, kaplan v Sevnici, v Sevnici pa pomagajo v potrebi oo. frančiškani iz Brežie.

Poslano.

V „Gospodarju“ št. 44, 30. okt., je iz Zreč dopis zastran volitve. Ker me dolžijo, da sim jaz pisatelj tega, prosim sl. vredništvo „Gospodarja“, naj blagovoli prej ko prej v svojem listu objaviti:

1. da tega dopisa nisem jaz pisal in tudi nikomur svetoval ga pisati;
2. da mi ni nikakor po volji, da se je kaj takega pisalo in v časniku razglasilo;